

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Менеджменту та ЗЕД

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ” _____
(підпис)
_ 201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності _____073 Менеджмент_
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
_ Менеджмент організацій_
(назва магістерської програми)

на тему: «**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КОРПОРАТИВНОЇ
СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЦЕМЕНТНОЇ
ГАЛУЗІ**»

Виконавець:

студент 61П_ _ФЕУП_ факультету
Буря Вадим Дмитрович_ -
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доц._
(науковий ступінь, вчене звання)
Місько Ганна Анатоліївна_ _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ОДЕСА – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КСВ	6
1.1. Сутність поняття «корпоративна соціальна відповідальність».....	6
1.2. Складові корпоративної соціальної відповідальності.....	12
1.3. Оцінка ефективності корпоративної соціальної відповідальності.....	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТОВ «ЦЕМЕНТ»	28
2.1. Загальні характеристики ТОВ «Цемент».....	28
2.2. Аналіз фінансового стану ТОВ «Цемент».....	34
2.3. Аналіз корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «Цемент».....	43
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ЦЕМЕНТ»	50
3.1. Оцінювання інвестиційної привабливості ТОВ «Цемент»	50
3.2. Обґрунтування заходів з КСВ.....	58
3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів.....	62
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	72

ВСТУП

Довгий час поняття «Корпоративна Соціальна Відповідальність» (КСВ) не мало загальноприйнятого визначення у світі. До вирішення цієї проблеми докладали руку багато вчених, дослідників та науковців, проте питання з невизначеністю лишалося.

У 60 роках ХХ століття у суспільстві виник новий погляд на проблему відносин бізнесу до суспільства, у звітах та рекламних кампаніях щораз частіше стало з'являтися слово «екологія». Окрім того діяльність компаній почала оцінюватися також з точки зору етичності їх поведінки щодо співробітників, клієнтів, інвесторів і постачальників. Політика компаній була радикально змінена: залученість бізнесу до рішення соціальних та екологічних проблем стала ефективнішою.

Термін КСВ став вживатися у 1970-х роках, у міжнародній практиці він використовується для визначення добровільних зобов'язань, взятих на себе компанією щодо підвищення якості життя та роботи не тільки своїх співробітників, а також суспільства і навколишнього середовища.

Цей термін не замінює поняття «доброчинності» та «громадської діяльності», які допомагають компаніям заслужити довіру співробітників та клієнтів – КСВ є набагато ємнішим поняттям. Сьогодні деякі західні бізнесмени для визначення добровільних зобов'язань використовують вираз – «сталій розвиток». Лише приділяючи увагу своїй корпоративній відповідальності, можна забезпечити надійні та стабільні умови розвитку бізнесу.

Головними стимулами впровадження КСВ для українських компаній стало б введення пільгового оподаткування, зменшення адміністративного тиску, а також пропозиції місцевої влади щодо програм соціального розвитку регіону. На думку опитаних представників компаній, найближчим часом для розвитку КСВ потрібно розробити нормативно-правову базу в державі, яка б сприяла цій діяльності, підвищувати обізнаність про Національний

контактний пункт з відповідальної бізнес-поведінки, ввести курси з КСВ в університетські програми та активізувати участь бізнес-асоціацій у популяризації КСВ.

Актуальність теми полягає у необхідності розробки стратегії корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) для підприємства, що є однією з невід'ємних складових успішного функціонування підприємства, адже переносить на більш вищий рівень взаємозв'язки підприємства з суспільством, та є одним з найголовніших важливих чинників на шляху до економічного розвитку як окремого підприємства, так і країни в цілому.

На сьогоднішній день, головним завданням формування стратегії корпоративної соціальної відповідальності є розробка найоптимальніших заходів по розробці піклування про навколишню середу та громадскість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На даний час не існує загально визнанної точки зору щодо визначення поняття «корпоративна соціальна відповідальність». З метою розуміння цього поняття було проаналізовано праці таких науковців, як: Х. Боуен, М. Зігель, Дж. Елкінгтон, А. Керолл, Ф. Котлер, Дж. Ленсен, М. Портер, М. Фрідман, Е. Фріман.

Метою роботи є розроблення стратегії з КСВ для підприємства ТОВ «Цемент».

Для досягнення поставленої мети, потрібно виконати наступні **завдання:**

- визначити сутність корпоративної соціальної відповідальності;
- проаналізувати фінансово-економічні показники та поточний стан інвестиційної привабливості ТОВ «Цемент»;
- запропонувати заходи щодо удосконалення КСВ на ТОВ «Цемент»;
- оцінити ефективність запропонованих заходів.

Інформаційною базою дослідження стали праці українських і закордонних фахівців у сфері корпоративної соціальної відповідальності, менеджменту організацій, маркетингу, бухгалтерського обліку, матеріали

наукових конференцій. У ході дослідження використовувалися загальнонаукові методи, методи порівнянь, аналізу, угруповань, спостереження, обстеження, експертної оцінки та ін.

Об'єктом дослідження є Товариство з Обмеженою Відповідальністю «Цемент».

Предметом дослідження є процес формування КСВ для ТОВ «Цемент».

Для вирішення завдань дослідження було використано комплекс методів: аналітичний і системний підходи, статистичну обробку інформації, економічний аналіз, методи порівнянь, групування та інші.

Наукова новизна полягає у вдосконаленні економіко-математичної моделі з оцінювання інвестиційної привабливості підприємства з урахуванням КСВ.

Інформаційну базу дипломної роботи склали фінансові документи ТОВ «Цемент».

Особистий внесок здобувача. Дипломна робота є самостійною науковою працею. Теоретичні положення, методичні підходи, а також результати наукових розробок і основні пропозиції, наведені в роботі, отримано автором особисто. Наукові результати належать автору та є його внеском у розвиток науки.

Апробація результатів магістерської роботи. Основні результати магістерської роботи апробовані автором та отримали позитивну оцінку на студентській конференції.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження у роботі, було сформульовано такі висновки та пропозиції:

Запропоноване поняття , таке як загально визнаної стратегії, що відображає розвиток компанії або підприємства у соціальному значенні та націлене на мінімізацію негативного впливу на оточуюче середовище та соціум.

Досліджена діяльність ТОВ «Цемент».

Було визначено, що ліквідність підприємства є доволі заниженою від нормативів; ефективність господарської діяльності підприємства є збалансованою, що видно по показниках рентабельності; платоспроможність не відповідає вимогам – компанія не є платоспроможною, що також відображується у коефіцієнтах фінансової стійкості за останній рік.

За результатами оцінки сайту за Індексом прозорості та підзвітності встановлено, що на сайті підприємства недостатньо висвітлено заходи з КСВ, у відповідь на що було запропоновано оновити сайт.

За результатами SWOT-аналізу запропоновано впровадити посаду менеджера з корпоративної соціальної відповідальності та оновити сайт.

За результатами аналізу інвестиційної привабливості підприємства з використанням економіко-математичної моделі за методикою Кошельок Г.В. встановлено, що за 2015-2017 роки має тенденцію до зростання. Разом із тим, у методиці не було враховано корпоративну соціальну відповідальність, що має велике значення для інвесторів у сучасних умовах.

Запропоновано впровадження менеджера з корпоративної соціальної відповідальності. Витрати на це впровадження склали 125,58 тис. грн.. Та запропоновано оновлення сайту, де буде надаватися актуальна інформація о заходах з корпоративної соціальної відповідальності, та буде надаватися нефінансова звітність. Витрати на оновлення сайту складуть 15,96 тис. грн..

Так, загальні витрати на корпоративну соціальну відповідальність складуть 141,54 тис. грн.

Запропоновано удосконалити економіко-математичну модель Г. В. Кошельок з оцінюванням інвестиційної привабливості підприємства шляхом включення до моделі показника з корпоративної соціальної відповідальності. Так, за результатами експертних оцінок щодо ефективності запропонованих заходів встановлено, що інвестиційна привабливість підприємства підвищиться на 0,86.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Либоракина М. Социально ответственный бизнес: Глобальные тенденции и опыт стран СНГ: Пер. с англ. / Либоракина М. – М.: Фонд «Институт экономики города», 2001. – 114 с.
2. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Котлер Ф., Лі Н. / Пер. з англ. – К.: Стандарт, 2005. – 302 с.
3. Баффетт У. Эссе об инвестициях, корпоративных финансах и управлении компаниями / Баффетт У. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 268с.
4. Файдор М. Ответственность бизнеса / Файдор М. // Деловой. – 2008. – №5. – С. 66-69.
5. Лаптева Л.Г. Социальная ответственность бизнеса. Корпоративная отчетность — новый фактор взаимодействия бизнеса и общества: Сб. ст., лекций и выступлений / Лаптева Л.Г. — М.: ЗАО Финансовый издательский дом «Деловой экспресс», 2004. – 310 с.
6. Bowen H.R. Social Responsibilities of the Businessman / Bowen H.R. – New York: Harper & Row: 1953. – 167p.
7. Портер М., Креймер М. Конкурентоспособность и социальная ответственность / М. Портер, М. Креймер // «Harvard Business Review – Россия». – 2007. – № 3 (март). – С. 73-86.
8. McWilliams A. Corporate Social Responsibility: a Theory of the Firm Perspective / McWilliams A., Siegel D. // Academy of Management Review, 2001. – 91 p.
9. Кублікова Т. Інституційні інвестори: основні чинники росту [Текст] / Т. Кублікова // Схід. – 2008. – № 6 (90). – С. 18 – 22.
10. Воробей В. Корпоративна соціальна відповідальність чи вигода? / Воробей В. // Києво-Могилянська Бізнес Студія. – 2005. – №10. – С. 25-36

11. Грицина Л.А. Еволюція та формування концепції корпоративної соціальної відповідальності підприємств / Грицина Л.А. – Хмельницький національний університет
[http://www.rusnauka.com/5._NTSB_2007/Economics/20157.doc.htm]
12. Мескон М.Х. Основы менеджмента / Пер. с англ. / Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. – М.: «Дело», 2003. – 703с.
13. Garriga E. The Jungle of Corporate Social Responsibility Theories [http://www.iese.edu] / Garriga E., Untangling D.M. // Journal of Business Ethics, 2004. – pp. 51-71
14. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2018. – №10. – С. 10-31.
15. Elkington J. Cannibals with Forks: The Triple Bottom Line of the 21st Century Business / Elkington J. // Capstone Publishing, 2000. – 162 p.
16. Freeman R. Edward Corporate Stakeholder Responsibility: A New Approach to CSR / Freeman R. Edward, S. Ramakrishna Velamuri, Brian Moriarty // Business Roundtable Institute for Corporate Ethics, 2006. – 77 p.
17. Електроний ресурс: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1410>
18. Електроний ресурс:
http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2011/Economics/10_84640.doc.htm
- 17.Електроний ресурс: <https://studfiles.net/preview/5350171/page:9/>
18. Електроний ресурс:
<https://text.ru/rd/aHR0cHM6Ly9oZWxwaWtzLm9yZy84LTMyMjM3Lmh0bWw%3D>
19. С. 159-165. 6.Офіційний сайт Центру «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://csr-ukraine.org/> 7.
20. Зверяков М. І. Цивілізаційна ідентифікація як ключ до економічного успіху в умовах глобалізації [Текст] / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2013. – № 2. – С. 94–96.
21. 2012. – № 13(37). – С. 113-127. 8. Індекс прозорості компаній в Україні

[Текст] – 2012. – К. : Seven

22. Тягунська Т.Д. Класифікація інвестицій // Формування ринкових відносин в Україні. - 2006. - № 9 (64).

23. Електроний ресурс: <http://www.crhukraine.com>

24. Електроний ресурс: <http://economstroy.com.ua/montag-svoimyrukamy/6067-technologie-vurobnuztva-zementy.html>

25. Електроний ресурс:

<https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/7850a180488554c9b414f66a6515bb18/Cement%2B-%2BRussian%2B->

[%2BFinal_.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=7850a180488554c9b414f66a6515bb18](https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/7850a180488554c9b414f66a6515bb18/%2BFinal_.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=7850a180488554c9b414f66a6515bb18)

26. Електроний ресурс: <https://lektsii.com/1-51119.html>

27. Електроний ресурс: <http://www.crhukraine.com/sustainability/environment>

28. Економічний аналіз : підручник / Є.В. Мних. К. : Знання, 2011. — 630 с. — (Вища освіта XXI століття).

29. Електроний ресурс: <http://in1.com.ua/book/13007/10315/>

30. Електроний ресурс: <http://www.infowave.ru/projects/adviser/swot-analysis/>

31. Маркетинговий аналіз : навч. посіб. - К. : Академвидав, 2007. - 216 с. (Серія "Альма-матер").

32. Електроний ресурс: www.eucom.ch/publications/items/brs/investors_on_risk/en.pdf

33. Індекс прозорості сайтів українських компаній – 2017. Укладачі: Зінченко А., Резнік Н., Саприкіна М. – К.: Видавництво «Юстон», 2018. – 28 с.

34. Інвестування [текст] навч. посіб. / О. М. Петухова. - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 336 с.

35. Соціальна відповідальність: навчальний посібник. / Н. В. Шандова, Г. В. Жосан. – Херсон: вид-во ПП Вишемирський В. С., 2016. – 308 с.

36. Електроний ресурс: <https://studfiles.net/preview/3904258/page:2/>
37. Шарапов О.Д., Дербенцев В.Д., Семьонов Д.Є. Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2004. — 231 с.
38. Кошельок, Галина Володимирівна. Внутрішні фактори та резерви росту інвестиційної привабливості промислових підприємств [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Кошельок Галина Володимирівна ; Одес. держ. екон. ун-т. - О., 2010. - 21 с. : рис., табл.
39. Інвестування: Підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. — К.: Знання, 2008. — 452 с.
40. Соціальна відповідальність : навч. посібник / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, Л. І. Чернобай, С. Б. Романишин, Н. О. Вацик. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 328 с.
41. Кублікова Т.Б. Ключевые факторы привлечения прямых иностранных инвестиций в Украину / Т.Б. Кублікова // *Oeconomia, Agerium, Jus* Актуальная тема – 2012. – № 4–5 (05–06) август-октябрь – С. 91-94.
42. Економічний аналіз: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.